

A „KELET” előfizetési díja:
Füzetekre postán vagy helyben házhoz hordva
Egész évre 16 frt
Félévre 8
Negyedévre 4
Egy hónapra helyben 1 frt 50 kr.
Egyes szám ára 7 kr.

Megjelenik a „Kelet” mindennap, az ünnepeket követő napok kivételével.

KELET.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

Szerkesztői szállás:

Főút 4-ik szám, hová a lap szellemi részét illető közlemények czimzendők.

AZ ÉRTÉKESBB CIKKEK DIJZATNAK.
Kéziratok nem adnak vissza.

Kiadó-hivatal:
Stein János könyvkereskedése, hová az előfizetések és hirdetések küldendők.

Társadalmi mozgalom.

(Sr.) Örömmel kell constátálnunk, hogy ujabban a magyar társadalom, mintegy lethargiából ébredve, erőlyes mozgalmakat fejt ki. Az iparos congressus, a székesfehérvári kiállítás, a mezőgazdasági congressus, három oly erőteljes nyilvánulási a társadalmi tevékenységnek, melyeket eléggé nagyra becsülni nem lehet, nem azért, mintha tényleges, gyakorlati eredményeikre és közvetlen hasznukra nagy súlyt fektetnénk. Mi legalább nem látjuk még sem a kiállításban, sem az ipari congressusban a magyar ipar oly haladását és biztosítékát, a milyennek sokan szeretik feltüntetni, jóakaratu hazafiságból, a mezőgazdák congressusát és számos határozatait sem fogjuk ugy fel, hogy ezzel már a gazdák bizonyítékát adták haladási képességüknek és nemcsak vágyuknak, a mi abban csakugyan nyilvánul. Hanem ezekre a társadalmi mozgalmakra főleg, mint jelenésekre és irányra fektetjük a főszűlt. Mert a leggyorsabban és legerőteljesebben, ugyszólván legbiztosabban haladó ország Anglia a „Lelfelp”-nek, az önségélynek köszöni virágzását, a kormány és törvényhozás nagyon mátal, harmadrangu tényező az ország haladásában; inkább csak negatív természetű működést fejt ki, a mennyiben a társadalmi actiók utjából az akadályokat borítja el, vagy azok utját egyengeti; mintsem, hogy maga eszközölje a haladást. És bizonyára hátramaradásunk egyik főoka volt az hogy — főleg az alkotmány helyreállítása óta — a társadalom ugyszólván lemondott tevékenységéről, ugy egyesek, mint egyes társadalmi osztályok mindenben a kormánytól és törvényhozástól vártak segítséget. Minthogy pedig ezek sem hivatásuknál, sem erejükönél fogva, a követelményeket kielégíteni képesek nem voltak; igen természetes, hogy a társadalom még jobban sülyedt lethargiájába, és a politikaisalódások egész sorát élte át a nemzet. Végre: a legujabb mozgalmakban mi előjeleit látjuk annak, hogy azt a hosszú, szenvedélyteljes iskolát, melyet minden nemzet, az öskor óta, mint Herbert Spencer egész tudományos apparatussal kimutatja, átélte; nemzetünk is átélte; vagy legalább kezd abba az iskolába nem csak járni; de tanulni is. Ez az iskola arra tanít, hogy a kormányok és törvényhozások nagyon keveset tehetnek egy nemzet előhaladására; annak belerejétől, társadalmi tevékenységétől függ az, és függ főleg attól, hogy minden társadalmi osztály, sőt minden egyes egyén is, egész erejét, idejét, saját szükségének, feladatának tanulmányozása és kielégítésére fordítja. Az önszemesítés.

A „KELET” TÁRCZÁJA.

EGY FIATAL ASSZONY EMLÉKIRATAI.

Elbeszélés.

JNDALI GYULÁTÓL.

III.

(Folytatás.)

És, ah, hogy tüdött ki e hasonlítás? Arval, hogy a szobák alacsonyabbak, kisebbek s nem oly világosak, a butorok kissé kopatabbak voltak, mint egykor szűleim lakában: hamar kibékültem volna. A külsősegek, mióta csak emlékezni tudok, nem gyakorlatok leltemre mélyebb benyomást. Talán, ha oly vagykoltkva: hogy kissé többet adjak azokra a dolgokra, melyek láthatók s kevesebbet azokra, melyek érezhetők: boldogabb lehettem volna ez életben.
De én arra születtem: hogy szeressek és szeretve legyek. A legtöbb s egyszerűs mind legkevesebb, mit az életől s emberektől vártam, ez egyetlen szóban összpontosult: szeretet.
S mivel kárpótolhattak engem nevelőszűleim azért a szeretetért, melyet szűleim a sirba vittek magukkal?
Ob, mind szenvedések közt folytak le napjaim, éveim! Mind setétnek láttam az életem.

rés régi görög jelszavához kell csatolni az önségély új angol jelszavát — és e kétfő segédelmével lehet egy nemzet előhaladását biztosítani.
Az önszemesítésre vezetnek a kiállítások és az önségélyre tanítanak, vagy legalább ennek szükségét éreztetik, a társadalmi osztályok szakszerű tanácskozásán; a mikor visszapi-lanthatnak a multra, megösmernhetik jelenüket, és átörezhetik jövő fejlődésük, sőt létezésük feltételeit is.
Az iparos congressus természetesen tükröt tartott az iparosok elé, melyből megösmernheték önmagukat és melyből láthatta az ország is, az ő képüket. Bizonyára erőteljes vonásokban rajzolódott le iparosaink szellemi törekvése, a congressus határozataiban, de egyszerűs mind a kiállítás oda állítja a másik tükröt, melyből meggyőződhetett mindenki, hogy az a közös vánterület és kiegyezés, melylyel már annyiszor eltemettették a magyaripart, még sem bir a megööl méreg a legbiztos hatásával, a milyennek feltüntetve volt, hogy elérős, haladni tudó és versenyképes magyar ipar is lehetséges a mellett.
De egyszerűs mint; egy a congressus, mint a kiállítás meggyőződhetett mindenkit arról is, hogy iparosainknak még nagyon sokat kell tanulniok, hogy feladatuk színvonalán állhassanak, és, hogy e tekintetben az államtól nem várhatnak egyebet, mint hogy társulásuknak, illetőleg az ipartörvénynek oly alakot adjon, mely tevékenységüknek sikerét és tanulásuk lehetőségét minden fokozatban biztosítsa.

A magyar mezőgazdák is igen okosan cselekedtek, hogy nemcsak a kiállításon mutatták meg, hogy mire képesek, nemcsak a közönséget győzték meg arról, hogy az ország termelői képessége nem hanyatlott; hanem fejlődött; de egyszerűs mind congressusokon kifejték azon kormányi és törvényhozási actusokat, melyek a mezőgazdasági versenyképességét és felvirágzását előmozdithatják. Tagadhatlan, hogy marhatenyésztés, földhí-tel, borászat, mező, hegyi rendőrség és vasuti forgalom tekintetében az államnak sokat kell tennie; de ne feledkezzenek meg a gazdák, ezek sürgetése mellett — az öntevékenységéről sem; sőt erre fektessék a főszűlt, mert saját bajaikat, gazdasági egyoldalúságainkat önjerejükön, egyesülten, de könnyebben orvosolhatják. A fő a társadalmi tevékenység, azután jön az államactió.

— Mennyi idő alatt törtönik meg s mennyibe kerül Kolozsvártta a házaselek elváltatása? Az erdélyi ev. ref.

mind hidegnek, sivárnak a világot! Mily buzgón imádkoztam esténként: hogy bár csak ne ébrednék fel többé, mennyit tépelődtem azon a gondolaton: hogy a szűlő, mikor elköltöznék a földről: miért nem viszik magukkal gyermekeiket is? miért hagyják itt, ez örömtelen világban, közönyös idegenek között, „a jölelkő emberek” könyörületére?

E sorok hangulatából bizonyára azt következtetheti az olvasó: hogy az én soremolyan volt, mint szokott lenni rendszeren az isten nevében felvett árva gyermekeké. Hogy üldöztek, ki-noztak, felpanasztották a könyveimmel szózt kenyeret, szóval mindent elkövettek velem arra nézve: hogy ne legyek másnak a földet, mint valódi „siralom völgye”-nek.

Nem így volt. A világ legháládatlanabb teremtménye volnék, ha ebben a hitben tartanék valakit.

Szent igaz: hogy hosszú éveken át végte-len elhagyottam, szerencsétlennek éreztem magam s bármely pillanatban örömmel fogadtam volna a balát — de szerencsétlenségem oka teljesen saját kedélyemben, lelkületemben rejtett s nem környezetemben.

De itt, ugy gondolom, szükséges nevelőszűleimről néhány szót szólnom.

Nevelőatyám, Kardos Ferencz — védnököm Völgyi orvos ur anyai nagybátyja — alsóbbbran adóhivatali irodatiszt volt, ellátva roppant sok munkával és — mint az már rendes dolog e világi életben — meglehetősen csekély jövedelem-mel. Közép magasságot termete a folytonos görnyedő munka miatt kissé meghajolva, még alacsonyabbnak tñtető fel. Haja, bajusza és szakála észbe borultak. Kék szemének s arcvonásainak kifejezése szelid, de egyszerűs mind komor vala; jellemző zárkózott, hallgatag volt. A nap leg-

házasági törvények szerint római kath. hitű s az illető szentszék által akár ideiglenesen, akár véglegesen „ágy és asztaltól” separált házasságok az ev. ref. hitre történt áttérés és Kolozsvár sz. kir. város közösgének kötelekésbe való felvételük után az itteni ev. ref. házassági törvényszéknel végel-válást eszközölhetnek ki és „boldogabb házasság-ra” szabadittatnak fel. Ha vegyes-házasság forog enu és az illető szentszék a házaseleket separál-ta, az odaváló közsgéi illető ágót megszerezett re-formatus felnek nincs szüksége a világi törvény-széknel végelválásztás öszlájából hosszas pert folya-matba tenni, hanem az ottani ev. ref. házassági törvényszéknel rövid eljárás mellett divorciumot eszközölhet és boldogabb házasságra felszabaditta-tik. Ha a vegyes-házások egyetértéssel a válásra nézve, a katholicus fél beperelheti, az itteni vá-rosi közsgé kötelekésbe lépett ref. házastársat, a kitől ezen per folytán végleg elválasztatik s a ref. fél boldogabb házasságra felszabadittatik. — Ezen esetek közül azok, melyekben már elvált ev. ref. hitű vagy ezen hitre áttért házaselek folya-matnak végelválásztás és boldogabb házasságra leendő felszabadítás végett, az illető ügy rendki-vüli házassági törvényszéki gyűlésen egy hó alatt lejátható, azok pedig, melyekben formális per folytatandó, legkésőbb hat hó alatt befejezhetők. Ilyen váló-ügyekben eddig a házassági főtörvény-szék rendkívüli és ad hoc összehívott gyűléseinek díja 850 frt volt, mely azonban a f. év máj. 6-án tartott főtörvényszéki gyűlés által 400 frtra szállittatott le.

— A főrendiház jun. 7-iki ülésében tárgyalás alá vette a rendőri büntető tvjavaslatot. A javaslat általánosságban vita nélkül elfogad-tatott.

A részletes vitában a II. fejezetnél, Hay-nald bibornok indítványozza annak kimondását, hogy mindenütt, a hol a törvényben hatóságokról van szó, ott az egyházi hatóságok is érteendő-k. Az indítvány elfogadtatik. — Az 58. §-nál mely annak büntetéséről, szól, a ki tizenötféle évet még be nem töltött kiskoru egyént más vallás-fel-kezetbe felvezet: Haynald bibornok indítvá-nyozza, hogy a kormány előt-rjesztésének eredeti szövege fogadtassék el. — Pauler miniszter és b. Vay Miklós a mostani szöveg mellett nyilat-kozik, Schlauch Lőrincz pedig Haynald in-dítványához csatlakozik. Pauler miniszter ism-ét felszólalása után Haynald indítványának mel-lőzésével elfogadtatik a jelenlegi szövegadás. A többi §§. észrevétel és változtatás nélkül elfogad-tattak. — Ezután tárgyalás alá vétetett a kö-zös hadserg (haditengerészet) és a honvédség beszállásolásáról szóló tvjavaslat és egy általános-ságban, mint részleteire nézve észrevétel nélkül elfogadtatott, valamint a megyei pótdáról szóló

nagyobb részét irodájában tölté s mikor otthon lehetett, fáradtan ereszkedett karszékebe, komor szemekkel kísérte pipája füstjének szeszélyes ka-nyargását s egész lőnye végtelen életunalmat lát-szózt kifejezni. Gyakran hallottam tőle e fálhan-gon, mintegy öntudatlan kiejtett szavakat: „Ugy van, ugy! Beesületes embernek terhes az élet s tiszta kezekkel nehez az emlékezés!” S többször ismételte e szavakat családijával való társalgás közben is, ugyanama buskomor arccal. Csak akkor derült fel kissé: ha Rikhárdal, vagy Rik-hárdról szólt. „Nevezetes ember lesz belőle, ok-vetlen nevezetes ember.” szólt nejeének vagy az orvosnak, de e reményteljes szavakat nismar-fólváltotta ismét a komor megjegyzés, hogy: „Be-csületes embernek terhes az élet s tiszta kezek-kel nehez az emlékezés!”

Nevelő-anyám, piros-pozsgás, egészséges asz-szony, inkább azt a benyomást tehetette, az em-berre, mint egy jó falusi gazdasszony, semmint egy városi tisztviselőné. Egész életében munkál-kodott és pörölt. Korán kelt, hogy távozó férjé-nek és fiának elkészítse a reggelit s aztán lefek-vésig még nem szűnt a munka és pörökedés.

Pörölt a férjével: hogy miért mindig olyan mormogó, vén medve, mintha az egész világ ha-ja az ő nyakán volna, — de azért ünnepnapo-kon, vagy egyébkor is, ő maga költöte a férjét, hogy menjen s igyék meg egy itezo bort a colle-gáival, hisz ugyis elég sokat kell kiölödni. Pö-rölt Rikhárdal, ha véletlenül bele botlott: hogy miért nem tanulja a lelkéjét, szegény fura ráfer a szorgalom — de gyakran ő maga vette ki a könyvet kezéből, mert bizony még halálra tanul-já magát. Pörölt a koldusokkat, hogy miért jár-nak mindig a nyakára, mikor ő is alig tud elég enniavált tenni az asztalra — de azért egyet sem eresztett el fillér- vagy darab kenyér nélkül. S

törvényjavaslat is. — A kisbirtokosok föld-hitelintézetéről szóló törvényjavaslatot a fő-rendiház bizottsága hosszabb vita után, melyben többen annak most a napirendről levételét indít-ványozták, elfogadta. A tvjavaslat valószínűleg bñlfőn tárgyalatik a házban.

— Az erdélyi városokban, nevzetese-n a Székelyföldön, az évek folyamában nagyobb-szerű cipőőru ipar fejlődött ki, s e részekben ki-váltképen sok erős eszima készült kivitelle Rom-ániába. A mult évben azonban a román vámhát-ságok egyszerűs s állítólag az új szerződés alap-ján kijelentették, hogy ezen eszimekat fiam bór-áru gyanánt kell elvámolniok, a mi által ezen je-lentékeny kivitell elé tetemes akadályok gördítet-tek. Az illető kereskedelmi kamarák és iparosok ismételve a miniszteriumhoz fordultak orvoslásért, minek következtében belügyminiszterium utján, s miután ugy az ez iránt kihallgatott ösztrák, vala-mint magyar szakértők kijelentették, hogy ez az iparcikk kétértelmű a közönséges bórárú közé tartozik: a román kormányhoz azon követelés in-dóztetett, hogy ezen bórárú után a szerződéses vámoikat szedje. Mint a „B. C.” értesül, a román kormány végre késznek nyilatkozott, ezen eszime-akat jövőre közönséges bórárú gyanánt elvámolni.

— Ez métermázsánként 45 frtnyi különbséget tesz, a mi az erdélyi iparosok kivitellén nagyot lendít.

A párbaj kérdése a képviselő-házban.

A képviselőház jun. 7-iki ülésében tárgya-lás alá vétetett a mentelmi bizottság jelenté-se Rohonczy Gedeon és Üchritz Zsigmond képv-iselők mentelmi ügyében. — A bizottság, miut-hogy a párbaj büntetésnek tényálladékat megál-lapítva nem látja és ennek megállapítása — a bünténytermészeténél fogva — nagy nehézségök-kel járna: minthogy a párbaj büntetésnek bünt-thetetősége — már szentesített, de még életbe nem lépett büntető törvénynek életbeléptéig — vita-tárgyat képezheti; minthogy végre a képviselő-ház hasonló esetekben rendszerint az illető orszá-gos képviselők mentelmi jogaiknak felfüggesztését megtagadta; azon véleményét terjeszti a ház elé, miként: Rohonczy és Üchritz mentelmi jogait fel-ne függessze, s a vizsgálat alá helyezésük iránt — kért engedélyt meg ne adja. Tölecsky Ist-ván: Nem fogadjuk el a bizottság véleményét, mert a jelentésben magában kíván emelve, hogy báró Duka Péter kihallgatása folyamán előadta, hogy párbajt vívott és megsebesült. Novák Antal m. k. honvéd törzssorvos pedig előadta, hogy ő a Ro-honczy Gedeon és báró Duka Péter között vívott párbajnál mint orvos közreműködött, tanuként b. Üchritz Zsigmond, gr. Teleki Domokos és Kiss

ha már épen senkivel nem lehetett, hát akkor — pörölt saját magával: hogy ime a mostani ké-pyes városi asszonyok mellett ő is egészen elre-sztűl s a kertben valamennyi vetemény- és virág-ágyat felver a burján s a nappali szobában a po-lituros asztalon ujnyi vastagsággal áll a por — pedig bizony nem volt egy szál burján sem azok-ban a vetemény- és virágágyakban, legfeljebb, mikor én álltam neki a gyomlálásnak; sem az a politurca asztal nem volt poros, haneha, mikor én kezdtem tanulni a portörülgetés mesterségét.

Szóval, egyre csattogott-pattogott, mint a nyári felhő — de attól bizony senki sem félhe-tett: hogy a vihar csakugyan kitör, sőt tán épen le is üt a haragos isten nyila.

Ime az én nevelőszűleim alakjai, elnagyolt vonásokban.

Talán fölösleges is megjegyeznem, hogy a képek, melyeket rölük festeni megkísértem, nem a gyermeki reflexiók eredményei. Alakjaik, a maguk egyszerűs nemességükben, valódi világítás-ban csak akkor domborultak ki teljesen lelkem előtt, mikor a tisztánlátás és itélőtehetőség — az idő és élettapasztalat e gyümölcsei — megörle-lődtek bennem.

Szerencsétlen voltam közöttük hosszú évek alatt. Azonnal kifejttem, miérs következ soraim-ból bárki meggyőződhetik a felől, hogy teljesen őszinte s nem álszerénykedő vagyok, ha az állit-tom, hogy szerencsétlenségem főoka saját kedély-világomban rejtlett.

Elkényeztetett gyermek valék.

Nem a szó közönségesebb értelmében. Nem olyan elkényeztetést értek, melylyel az oktanal szűlői szeretet, vagy inkább gyöngéesség, a gyer-mek szépségeinek bielegőit szokott. Nem sze-zéseim — szivem, érzéseim voltak elkényez-tetve, a legforróbb szeretet által. Szűleim szeméi-

Hirdetési díjak

Hatszor osszabozott garmond sor vagy annál tars 6 kr. Bélyegdíj minden hirdetés után 30 kr. Nagyobb és gyakoribb hirdetéseknel külön kedvezményt a nyujti a kiadóhivatal.

Hirdetéseket fülvessnek:

Béssben: Oppelik Alajos Städt Stubenbastei Nr. 2. (Eck-haus der Wollzeile 36.) Hasenstein et Voigler (Wallfisch-gasse 10.) Bud. Blosse Publicistische Bureau Budapestben Hasenstein et Voigler hirdetésköz. irodája. Goldbergs A. V. hirdetések felvételéi Irod Budapestben Sieratits 6. sz.

Nyilttérli cikkek

garmond sora után 25 kr. fizetendő.

Kiadó-hivatal:
Stein János könyvkereskedése, hová az előfizetések és hirdetések küldendők.

Miklós szerepeltek. — Nem lehet tehát mondani, hogy a párbaj tárgyi tényálladéka megállapítva nincs; ez különben nem is tartozik a bizottság és a ház hatásköréhez, hanem az illetékes bírósághoz, egy szin-tén a bíróság dolga annak megítélése, büntetést képez-e a párbaj, vagy nem? Nem tartja a ház méltóságá-vál megegyeztetethető, hogy midőn a párbaj az állam törvényei szerint büntetendő cselekményt képez, és midőn nincs ok azon feltevésre, hogy zaklatás esete forog fenn, a ház megtagadja a mentelmi jog felfüggesztését és azért azon ellen-indítványt teszi, hogy Rohonczy és Üchritz képv-iselők mentelmi jogának felfüggesztése mellett ki-hallgatásukra, illetőleg vizsgálat alá helyezésükre az engedély megadássék. (Helyeslés.) Ugron Ákos előad: Nem látja a tényállást megállapítva, mert b. Duka minden egyéb felvilágosítást megtaga-dott, s csak azt ismerte el, hogy párbajt vívott, de nem, hogy kivel vívta. Novák pedig csak egy tanu, egy tanu vallomásra pedig a bíróságok a vádlottat ol nem itólik. (Derűtség.) Különben a mentelmi hízottság nem tekintheti egyedül irány-vedőnek a jogi szempontokat, hanem inkább mint jury járul.

Jókai Mór: Ugy gondolja, hogy ebben az esetben a képviselőház nem bíróságot, hanem jur-tyt képez, és így joga van még a gyilkost is je-lmenteni, a mint joga van erre a jurynek. Hoz-tunk ugyan törvényt a párbajok megtöréséről, de ez a törvény hozva lett a könnyelmű krakelerek, a verekedést professióból űzők coorcoalására; de lehetetlenség, hogy az lett volna e törvénynek a célja, hogy valakinek a kezéből kivegye az egye-düli eszközt, a melylyel becsületét védelmezheti olyankor, mikor a törvény azt nem védelmezheti meg. (Helyeslés több oldalról.) Vannak régi tör-vényeink még Mátyás király idejéből, melyek a duellumra nézve kimondták, hogy oly sérelmek esetében, melyek nyilvánosság elé nem hozhatók, meg van az illetőnek ama joga, hogy ő-magá-nak duellum utján szerezhesen igazságot. Ekkor értették már azt, hogy mit tesz a kényes becsü-let, a melyet nem lehet helyrehozni azzal, hogy ha a bíróság 100 frtot fizetett a sérelem elköve-tőjével. (Tetszés több oldalról.) És most, midőn a sérelmek elkövetése annyira kifinomítva, a tár-sadalmi igények az emberek korlátozására — any-nyira megszorítva vannak, mikor lehetetlen egy embernek, a ki becsületét nem védelmezi, többé férfiasan a társadalomban existálni, midőn itt a képviselőházban magában hallottunk olyan szót, hogy a kinek nem tetszik az én sértésemet el-tűrni, jöjjen el hozzám, odahaza megtalálhat en-gem: ily körülmények között a képviselők ke-zéből kivenni azt az egyetlen eszközt, a melylyel sok esetben magát rehabilitálhassa, szűlő nem tartja lelkismartetével megegyeztetethetőnek, és a leg-súlyosabb következményeket maga után vonó párbaj esetében is az illető képviselőt felmente-

ből folyvást mosoly ragyogott felém s ölelés és csók vala boldog öszlályrészem. Csoda-e, ha tul-égságosan ragaszkodó kedélyem hozzászokott, ugy megkivánni az ölelést és csókot, mint a növény a harmatot és napsugarat? ha képzeltetlen lőn előt-tem a szeretet, annak lenyelgő, gyöngéd nyilván-ulásai nélkül?

Azt szokták mondani, a természet egy al-kotta az embert, hogy büszkén fölemelje fejét. Az én fejem ellenkezőleg, folyton lehanyatlani kívánt egy szerető keblére. Hall-érzékeim szomjuhozták a tulmőlt érzelem szenvedélyes rebegéseit. Szóval, egész kedélyvilágom oly tulfiom hangszert képe-zett, melyen csak szintén oly tulfiom ujjakkal lehetett játszani.

S én e légkörből egyszerűs névelőszűleim födele alá jutottam!

Azt már a pusztá öztön is megsugta ne-kem, hogy a szűleimhez hasonló szeretetet senki másfél nem várhatok. De azért mégis vártam s óhajtottam szeretetet — hisz nem élhettem a nélkül — mely legalább hasonlítottson ahoz, melytől megfosztva lettem. Legyen olyan, mint védnököm, a jó orvos, kinek szeméből kiolvas-batom a rokonszeny mosolyát, ki oly gyöngéden tudja megismogni fűrtemet s kinek keblére oly jól esik pillanatokra lehajlani fejemet.

S mit találtam nevelőszűleim házában? Zárkózott hallgatást, buskomorságot egy-résről — a másik részről örökös elégedetlenke-dést, pörpártat, (hogy most ne is unlitsem a Rikhárd méltóságos, hideg nyugalmát.) S ő se volt a szeretet olyan nyilvánulásairól, minőkhöz szokva valék. egyetlen sugarát sem láttam annak a derűt, verőfényes színezetnek, mely a mi asz-ládi életünket jellemző. Még mikor mosolyogtak is olykor, az is olyan szomorú fénynek tűnt fel előttem, mintha a nap felleglen néz keresztül. (Folytatása köv.)

né és mentelmi jogát fel nem függesztette. (Tet-
vés, egyfelől, másfelől ellenmondás.) Pártolja a
mentelmi bizottság véleményét. — **Heily Ig-**
nác: A Jókai által felhozott esetek épen ellen-
kező eredményre vezetnek, mint Jókai, mert ha
létezik is egy társadalmi absurdum, mely előtt
meghajolni kénytelenek vagyunk, nem volna ke-
lyes, hogy ezt a törvényhozás szankcionálja, kü-
lönsen miután a büntetőtörvénykönyvben a pár-
tolt már büntetvénynek kvalifikáltuk. Miután pedig
a háznak nem feladata belemenni a kérdés ér-
dekébe, hanem csak azt megvizsgálni, nem forog-
e fenn zaklatás, szóló elfogadja Teleszky ellenin-
dítványát. — **Szalay Imre:** A mentelmi bizott-
ság véleményét pártolja. Ha Jókai Bálint: Ha a
törvényhozás megalkotta a büntetőtörvényt és an-
nak alapján párbaj miatt bárkinek üldözését meg-
engedi: nem akar privilegiumot igénybe venni a
képviselők részére s azért Teleszky ellenindítvá-
nyát pártolja.

A többség elveti a mentelmi bizottság vé-
leményét és elfogadja Teleszky ellenindítványát,
mely szerint Rohonczy Gedeon és Öchritz Zsig-
mond b. mentelmi joga felfüggesztetik.

— Mind a képviselőház, mind a fő-
rendiház vasárnap rövid ülést tartott. A ké-
pviselőház ülésén a főrendiház jegyzője áthozta a
főrendek üzenetét az általuk letárgyalt törvény-
javaslatokról. A kihágásokról szóló büntető co-
dexbe egy toliba került be, a főrendeknek ennek
helyreigazítására irányuló módosítását a képvise-
lőház ma elfogadta. Tiszta miniszter Thaly
Kálmának a fővárosi nagy körútra vonatkozólag
tatt interpellációjára azon nyilatkozatot teszi,
hogy pozitív választ még most nem adhat, mert
a sugárútra-vonatkozó törvény módosítása is szük-
ségesse fog válni, ez ügyben pedig a tanácskozá-
sok még folynak. Az előző bejelentések közül
feleltem, hogy Bács megye az utak fenntartá-
sáról szóló törvény módosítását, Budapest főváro-
sa a fényűzési adók eltörlését, Komárom megye a
közigazgatási bíráskodás életbeléptetését kéri.
Hét óráig délen 1 óráig ülés lesz.

A főrendiház ülésén a Létión d. e. 11
órákor tartandó ülés napirendjére kitűztetett a
kibirtokosok országos földhitelintézetéről szóló
törvényjavaslatnak s a mentelmi bizottság jelen-
tésének tárgyalása.

KÜLFÖLD.

A Reuters Office Fokvárosból máj. 20-ról
jelenti: Cotevay máj. 16-án Brealoch tábornok-
hoz követet küldött, hogy a békefeltételek meg-
beszélésére végezt küldjön Krájlába egy európai.
Az angol küldött el is utazott s időközben már
vissza is tört. A mint biztosítanak, az angol ha-
tóságok szilárd elhatározása következtében, hogy
föltétlen megadasson kívül minden feltételt vissza-
utasítanak, a tárgyalások meghusultak. Egyéb-
ként Cotevay oaszitotésán is kötnek. Az a
terv volt szándékba véve, hogy Cotevay, Krájl
ellen gyors menetben vezesse egy mozgó had-
osztályt, de ismét elejtették, mert a szállítási ne-
hezségek egyre növekszenek. Valószínűnek tart-
ják, hogy Cotevay a colonneok ellen az alsó Tu-
gela folyónál legközelebb összes hadi erejét egy-
begyűjti.

Konstantinápolyból jelentik: A görög kő-
rés igen komoly stadiumot ért el. Ha a két ál-
lam közt háború talál kitörni, akkor készek le-
hetünk felkelésekre Macedóniában, Albániában,
sőt még Bulgáriában és Ruméliában is. Európá-
nak, mely annyira vágyik békére, ezen meglepe-
tés épen nem lehetne nye szerint, azért is so-
kan azt hiszik, hogy a diplomácia igyekszik fog
ezen fellobbanással fenyegető tüzet még jó
eleve elfojtani. Midőn a Konstantinápolyban sző-
kelő követek az első híreket vették a görög-török
határról, mindnyájan a portához mentek és be-
bizonyították, mennyire érdekben áll a hatalmak-
nak, hogy a görög-török viszály békében intéz-
tessék el.

Lapszemle.

A Hon „Az ülésszak vége” czim alatt
constatálja, hogy a legnagyobb szenvélyekkel,
legkevesebb kilátásokkal és legmeddőbb vitákkal
meginduló ülésszak — a szenvedélyek lecsillapo-
dásával, a pártok szemmel látható közeledésével,
és vége felé, bámulatos eredménnyel lehetővé tett
az ország hátramaradása nélkül, a függő kérdé-
sek elintézésével, egy igen óhajtott nagyobb tör-
vényhozási szünetet, mely a kormánynak időt en-
gedjen a kormányzatra és a törvényhozási felada-
tok előkészítésére; a törvényhozóknak pedig a ma-
gán és közügyeknek otthon elintézésére.

A legfőbb baj — társadalmi tekintetben
mutatkozott. A pártszenvélyek felszították a
követelményeket az állam iránt minden téren;
most — ha a jelenések nem oszlanak — a for-
dulat beállott. Minden téren örvendtes erőteljes
társadalmi mozgalom indult meg, és azt hisszük,
— ugymond — hogy ez nincs minden összefü-
gés nélkül, a törvényhozás, vagy jobban mondva:
az egész magyar politikai élet terén tapasztalható
fordulattal.

A „Független Hírlap” írja:
A törvényhozás szünetre készül. A képvise-
lők már be is fejezték „eredményes” munkájukat
és mennek haza. Az első ülésszak végére értünk.

Egy esztendő múlt el a háromból, mint a mely
idő az országgyűlés működésére ki van szabva.
Áldástalan! örömnélküli esztendő!

Kormány és törvényhozás czéljokat téveszt-
ve a nemzet összes erőforrásait arra használták
föl, hogy a katonai hatalom érdekeit szolgálják.
Megint csalódtunk! — sohajt föl — a ma-
gyar nép az első ülésszak „eredményeire” te-
kintve.

Az „Ellenőr” szerint a Balkán félsziget la-
kói úgy megszokták a fejtelenséget, hogy csak
akkor érzik kellemesen magukat, ha egymást jól
elpholják.

Tegnapelőtt jelentették Bécsből, hogy azipeki,
djakovai és rozaji arnauták e/határozták, hogy a
bevonuló osztrák-magyar csapatok és török ka-
tonaság ellenében ellenállást fejtenek ki. Vannak,
a kik pártolják a conventiót és a felbocszkod-
tak a renitensek határozata miatt. Kihívásra,
majd ütközetre került a dolog. A harcban el-
vesztett nyolczvan arnauta. Ujabb jelentések sze-
rint egy másik összefutkozás is történt Rozoj tá-
ján. Itt meg „jól felfegyverzett” albánok redifek-
kel álltak szemben, s véres csatában az utóbbiak
megverettek s Mitroviczába menekültek. Ezek a
tények nemcsak jellemzik a Balkán-félszigeten lé-
tező állapotokat, hanem egyszerűs mind valami
biztatók az osztrák-magyar-török conventió békés
megvalósítására nézve.

A conventióban megjelölt pontok megszá-
lása egyebbiránt korántsem oly sürgős, hogy mo-
narchiánk ne várhatna vele. Bevárhatjuk tehát a
novi-bazári viszonyok megtisztulását s a porta ere-
lyes felépését.

Az „Egyetértés” szerint a mult ülésszak alatt
a katonabeszállásolási törvényben feladta a nem-
zet azon sarkalatos közfogót, melylyel a katonas-
ág állandó békeelhelyezésre alkotmányos törvény-
hozási jogként biztosított. Az észak-nyugati,
vágólygi és kassa-oderbergi vasuti törvényekkel
juttatott és felelősséget biztosított az eddigi
viszacsélásoknak s folytatta a régi szédelgést.
A rendőri törvényben a magyar társadalmat s a po-
litikai közéletet a nyilvánosság terén telje-
sen a políciáj gyámsága alá helyezé. Az erdőügy
rendezésére s Szeged újra alakítására vonatkozó
törvényekben új hivatalos állások óriási számát
teremté meg korteserények jutalmul s önkor-
mányzati jogok súlyos sérelmével. A magyar nyelv
kötelező tanításáról szóló törvény üdvös hatásá-
nak biztosítására alig tett valamit, mit kormány-
zati hatalmával meg kellett volna s meg kellene
tennie. A kisbirtokosok országos földhitelintézeté-
vel kötes ártekü kisérletre bízta a hitelhiányból
eredő közgazdasági nyomor orvoslását. — Ezeket
tette a kormány a törvényhozási többség segélye-
vel. Nemzeti jogok feladása, nemzeti érdekek el-
hanyagolása, korteszolgálatok jutalmának bizto-
sítása: ebből állt a törvényhozási többség műkö-
dése az első ülésszakban.

Páris Szededért.

Vasárnap este Párisban.

A szegedi árvízkarosultak javára a nagy
operaházban rendezett ünnepély igen fényesen si-
került. A terem szufolya volt. A párisi társaság
disze itt gyűlt össze. Itt voltak láthatók: Lepère
és Ferry, Metternich herceg, Beust gróf a nagy-
követségi személyzet, Lesseps Haussmann, a
pénzkirályok színe java, nem különben kitűnő
művészek és kereskedelmi házak képviselői, vala-
mint igen sok kamarai tag és szenátor. Az ope-
raház rendkívül fényesen volt kivilágítva és Ausz-
tria-Magyarország, valamint Szeged városa színei-
vel fellebörgözve. Az előadás zenészi részében
Faure énekes fényes diadalt aratott. — Gounod,
Krauss, Block, Vergniet, nagy tetszésben része-
sültek. Massanet, ki egy magyar indulónál kar-
mesterképp lépett fel, roppant sikert vívott
ki. A pénztár megnyitása előtt a bevétel már
több volt 100,000 franknál. A bizottsági ta-
gok mindnyájan magyar nemzeti színű szalagokat
viseltek gomblyukbaikban.

Az ünnepély második részénél a közönség
számára megnyitott színpad pompásan van feldi-
szítve. A terem körül bódék voltak, melyekben párisi
színesznők különféle tárgyakat soroltak ki. A bódé-
k felett bársorny függőyök voltak, melyek 1000
frankba kerültek. A walesi herceg, Izabella ki-
rályné és valamennyi nagy követ jelen volt. —
A terem és színpad szufolya voltak. A terem köz-
zepén mindenféle játékok adtak elő. Játéka ár-
nyok kiáltók cseccbecsöcsöket. Reggeli 1 és fél
órákor a ballet személyzet furandólet tánczolt,
kétzer kerülvén meg a termet. Egyes tárgyak
árverés útján való elárúsítása és a tombola gaz-
dagon jövedelmeztek. Rendkívüli élelőcség és vig-
ság uralkodott. — Minden darab roppant áru-
vált el. A jövedelemnek többnek kell lenni 200
ezer franknál. Az ünnepély csak reggeli 5 órákor
végződik.

Irodalom és művészet.

Nemzeti színház.

Niniche és Nemzeti színház: hogy illik ez
össze? Ugy, hogy most a nemzeti színház a sé-
tatéren ültőt tanját, a nyári színház szellős csar-
nokában, a hol Leococq és Offenbach fűtőmest-
dallamai együtt cseccseregnek a fecskékkel. Ter-
mészetes, hogy Thalia muzeája sem jelenhet meg
a vig társas-gban komoly ó-szaránczolt szemöl-

dökkel, holmi cothurnusban és togában, hanem ő
is el kezd pajzánkodni s megfedlekve isteni szár-
mazásáról, leereszkedik egészen a földre, sőt né-
ha a föld alá is ugrik, hogy szárnyait néha csak-
nem beszennyezi a föld prózáj-portáival.

Szombaton is meglehetősen alant röpkedett a
színművészet himporos szárnya nemtője s nagy
melegség levén, a lehető leglengőbb costumeben:
uszó-toilett-ben jelent meg nyári színházunkban.
Ezutal Ninichenek nevezi magát a vig Muza s
meg kell adni: mindent elkövetett, nehogy vala-
mikip összetévesztjük eszményileg szép és fenn-
költ nővérével: Thaliával, kit — úgy látszik —
a nyári időnyre egészen leszorított a világot je-
lentő deszkákról.

De beszéljünk képletek nélkül.

Niniche, a hírhedt francia vaudeville, a szom-
baton (jun. 7.) egész forrongást keltett a kolozs-
vári közönség sorában is; nemcsak hogy ujdón-
ságról volt szó, de a grófné s a mi több: tisz-
teseges nővé átalakult hírhedt párisi coquette mu-
tatta be magát először közönségünknek, mely si-
etett is öt méltó érdeklődéssel fogadni. Szorun-
gásig megtölt az egész nézőtér. De becsülete
legyen mondva a kolozsvári közönségnek: ez a
kiváncsiság nem volt egyéb a nagyszájú hír által
felkeltett érdeklődésnél. De a világról sem jelenti
közönségünk izlésének hanyatlását, a minnek a no-
masabb színművészet minden igaz barátja csak ör-
vendhet. Tanu volt rá a második előadás vasár-
nap: ünnepnap volt, a hírhedt Niniche jelent
meg a nyári színpadon, ismét kifogástalan uszó-
toilettben. S mindezek mellett is csak alig félig
telt meg a nézőtér.

Ez kettőt bizonyít: először a vasut és tá-
vírda hamar meghozza hozzánk is a nyugati vi-
lágvárosok elfajult culturalis vívmányait. De há-
la romlatlan nemzeti geniuszunknak: nálunk
nincs azoknak a vívmányoknak kedvező talajuk.
Megnézzük a Niniche fajtá operetteket, ismerjük
a házasságtörés költészetét. De még nem lelkesü-
lünk rajtuk, mint a jó bécsiak, párisiak vagy ber-
liniek. S nevezzék bár ezt azok, kik egyszer-más-
szor bekundikálván a világvárosok operett-színhá-
zaiba, mindent készek áttülni egy vidéki ma-
gyar színpadra is: korlátolságnak vagy szentes-
kedésnek; de jól van ez így.

De mást is bizonyít a Niniche színreho-
zatala.

Azt, hogy igyekezzék az igazgatóság a fi-
nancialias érdekek mellett a kolozsvári színház, a
magyar nemzeti művészet magast, nemesebb ér-
dekeit is megvédelmezni s ezeket amazoknak égé-
sen még sem feláldozni. Közönségünk számtalan-
szor kimutatta már, hogy ha megnezi is egyszer-
kétszer a Niniche fajtá, a mi társadalmi életünk-
nek s alakjainkkal annyira ellentétben frívól s üres
stilletlenségeket; de azért mindig csak visszatér a
nemesebb, finomabb genréhez. Egy Tóth Ede vagy
Csapraghi-féle népszimű vagy véletlenül magas
színvonalon álló Cornellei haragok mindig vona-
erőt gyakorolnak közönségünkre még akkor is,
mikor egy-egy hírhedt léhaság, de amely első al-
kalommal meglehet nagyobb sajtó áttött mintama-
zok, már el is van felelve.

Mi következik ebből? Az, hogy a financi-
alis szempont korántsem indokolja minden pá-
risi vagy bécsi vásári termék színrehozatalát,
mert a magvasabb eredeti és finomabb külföldi
darabok e tekintetben is versenyezhetnek a Nini-
che-ekkel. Aztán ha a financialis szempont min-
dent igazol: akkor a nemzeti nyelv és műveltség
csarnokait oda degradálhatjuk, hogy azokban a
szavalt művészet papjai nem a nemesebb izlés,
nem a mindennapi élet sorából kiemelkedő köl-
tészet és nem a szép és igaz evangéliumai fogják
hirdetni, hanem az izléstelenség, léhaság és fri-
velitás nemzetrontó, társadalmi erkölcsünket meg-
mételvező igéit!

Különben a Niniche nem áll épen előd nél-
kül a maga nemében a kolozsvári színpadon:
mélto tudója a Szép Helena, Párisi élet, Duná-
nan, Kis doktor s a többi ilyfajta „költo” mű-
veknek. Már alagondolata, alakjai és egyes jele-
netei olyanok, melyeket épen úgy mint a szép
Helena és Páris közötti hírhedt szerelmi jelenetet,
aligha tarthatja tanácsosnak a legszabadlelvűbb
atyja is bemutatni serdülő leányának.

Egyébiránt ügyes bonyodalman, pikánsalak-
jain, még pikánsabb helyzeteken, általában szelle-
mes élesein és bonmot-in elég jól mulathat az,
ki az igazságot a maga meztelenségében szereti.

Ami az előadást illeti: dícséretre registrál-
juk a szereplőkné, hogy igyekeztek a darab szín-
vonalon felfelelmelkedni s lehetőleg elsimítani, ény-
hítani a párisiasan könnyű vonatkozásokat, czél-
zásokat és helyzeteket.

Első sorban a czímszerű személyesítőjét:
Erdélyi Mariettát kell e tekintetben egész dícsé-
rettel honorálnunk: egész megjelenése elegáns
volt, frívól színerezettség nélkül, játéka discret, s
finomabb izlés határai között.

Legjobb alakja volt azonban az egész estnek
Gabányi vén diplomatája. Bokodi is nagy igyeke-
zetet fejtett ki Anatole szerepében; de e szerep
több helyén volna Szombathelyi kezében. Vá-
radi (Gregoire), Krasznai (Silleryné), és Me-
hálly (Desablétte) egyenkint megmaradtak lehető-
leg a finomabb izlés korlátai között, a mi pedig
legkiválóbb dícséret lehet egy színészre a Niniche
fajta darabokban.

NAPI HIREK.

Kolozsvár, 1879. jun. 9.

— Az új vasúti menetrend követke-
zőben olvasóink iránti tekintetből új
rendet hoztunk be lapunk megjelené-
sében. Jövőre a „Kelet” a homloktan
viselt nap reggelén jelenik meg. Ed-
dig délután négy-öt óra között nyo-
matván ki, a Brassó felé éji egy óra-
kormenő vonatra 9 óráig, a M. Vászár-
hely felé pedig másnap tíz órákor
menő vonatra 18 óráig várt kinyomat-
va s csak a harmadik nap reggelén
volt olvasható, mikormár megsejt
ujásá lenni. Jövőre a mint a „Kelet”
kikerült a sajtó alól, rögtön el is in-
dul Erdély minden részébe a reg-
geli vonatal, sőt Kolozsvárra azon
helyeken, a hová a vonat egyszer-
jár napjában, részint megelőzőleg
viszi mindazt, a mit az ugyanakkor
érkező budapesti lapok maguk-
ban foglalnak. A fővárosban meg-
jelenő reggeli lapok ugyanis éjjel 12
óra után érkeznek Kolozsvárra s kö-
szülők azok, a melyek csupán egy
vonattal közlekedő vidékekre czi-
mezvők, bevárják a reggel induló
vonatot, szerkesztőségünk azonban
már éjjelkor kézhez kapván a buda-
pesti lapokat, ezeknek összes leg-
újabb közleményeit, s az ezutal
rendszerezitendő „Lapszemle” czim
alatt összes vezérelőkkel ki-
vonatát helyi előfizetőinknek a
reggeli mellé viszi meg. még mi-
előtt a budapesti lapok a postán ki-
adattak volna; az egy vonattal köz-
lekedő vidékek pedig a budapesti
lapokkal egyidejűleg a „Kelet”-ben
az össze fővárosi lapok kivonatát és
egy erdélyi lapot vesznek egyszerre.
A külföldi táviratok pedig a főváros-
ba éjjel érkezvén, azok is rögtön
megküldetnek lapunknak s így elő-
fizetőink reggel veendik, a mit eddig
délután adtunk. A reggeli megjele-
nés nagy előnynyel fog tehát birni ol-
vasóinkra nézve, de súlyos áldozat-
okkal szerkesztőségünknek s öszin-
ten szölvá csak úgy tarthatjuk fenn
a nehéz és költséges éji munkának
ezen rendszert, ha áldozatainkhoz
képest a közönség részéről növekedő
pártfogást tapasztalhatunk.

— A nyári színházban ma az érde-
kes Sakk a királynak vigjáték adatik, melyben
az egész személyzet játszik; Molár szintén föl-
lél Jakab király szerepében. — Szerdán Pálmai
Ilka assz. betegsége után először lép föl a Sárga
csikó népsziműben. — Csütörtökön Erdélyi Ma-
riettával Niniche lesz harmadszor, melyet tegnap
is nagy számú közönség nézett. A Niniche aztán
egy darabig pihenni fog, helyet adván a Kis
herceg új operettné Leococq-tól, mely szom-
baton kerül először színpa.

Vasárnap délután a gyalui szép vár-
kertben olyan kedves nyári tánczvigalmat ren-
dezett az ottani Olvasó-egylet, hogy ritkítja a
párját. Érdekes volt a dologban az, hogy a mu-
latozó közönség egy része, különösen férfiak a
kolozsvári társas körökből került ki; délután csak
egy robogtak ki Kolozsvárról a kirándulókkal
telt kocsi, mintha valami kis népvándorlás lett
volna. De a vidékről is sokan vették igénybe a
gyaluiak vendégszerető szívesességét s ritkán gyűl
össze közel és távol vidékről anyai sok szép lány
és menyecske, a mennyit vasárnap a várkert szé-
pen, izletesen földszínti táncz helyiséggé vá-
rosolt lugara együtt látott. Gr. Eszterházy Kálmán,
Kolozsmegye és Kolozsvár város ritka népszerű-
ségi és közszívetben álló főispánja nevével a
leányával együtt szintén megjelentek a kedélyes
mulatságon, melyen különben is együtt volt a
gyalui birtokosság színe-java. A szép társaságban
ott voltak a többek között: Azbey Lászlóné Ka-
puzsól, a Balázs nővérek Járából, a Biluska
nővérek, Butyka Vilma, Csákány Vilma, Fe-
hér Anna Gyaluból, Hétzeiné, a Kónya nő-
vérek Vistából, Klein Frigyesné urasszony és
szép leánya Róza k. a. Gyaluból, Mersa Ter-
ka, Papp Tódorné, Kereses Mili Szamosújvárról,
Pécsi Kata Gyaluból, a Rosenberger nővérek
Bécsből, Rosenberger Ignácné Gyaluból, ügyvéd
Somodi Istvánné Kolozsvárról, Vélis Simonné Ko-
lozsvárról s még sokan mások, mind csupa szép
kicsasszony és menyecske. Kolozsvárról a színház
is képviselve volt Németh János és neje, továb-
bá Erdélyi Marietta, János Vilma, Krasznai
Miskával és Gyenes Lászlóval. A tánczot 6 óra tájt
kezdtek s jártak a legjavából világos viradtig; a
francianegyeket valami 60—70 pár lejettette. Ha
mindehez hozzávesszük még az egész szépségében
pompázó természetet, a rózsaszínű csapongó jó
kedvet, mely egy perczig aem lón hűtelen a társ-
sághoz és Pongrácz Lajosé kitűnő zenéjét: el-
képzelhetik azok, kik nem voltak jelen, hogy mi-
lyen pompás mulatságtól fosztották meg ma-
gukat.

— A Kolozsvári Sakk-tör nyári táncz-
vigalmát, melyet már jel-zünk, a jövő héten:
junius 21-én tartja meg a Lövöldés n. Az elő-
jelekből ítélve, a vigalom a legszebb nyári mulat-
ságok sorában fog helyet foglalni.

— József főherceg, a honvédség fő-
parancsnoka, a tegnapi (hétfő) délelőtti vonattal
utazott át Kolozsvárra. Hivatalos tisztelgés a ha-
tóságok részéről nem történt, minekatána a fő-
herceg csak épen azt a néhány perczet töltötte

Kolozsvárt s illetőleg az indóháznál; míg a ren-
des személy-vonat itt szokott időzni. A főherceg
fogadására mindazonáltal megjelentek az indóhá-
zál Lauber K. altábornagy, Timon honvédelvezre-
des és Török csendőrpáncsnok a katonai, to-
vábbá gr. Eszterházy K. főispán, Minoriich K.
főkapitány, Földessy S. és Vajna S. tanácsosok,
a polgári hatóságok részéről, kikkel 6 fensége,
kíséretével együtt kiszállván az udvari coupéból,
hosszasabban társalgott; aztán néhány percz mul-
va egyegyed 11 órákor tovább utazott M.-Vá-
sárhelyre az ottani honvédségi gyakorlatokra.

— A kolozsvári iparos-egyletnek
igen kedves és kedélyes májálisa volt tegnapelőtt
délután a Lövöldésben. Nagy számú, mintegy 200
párba menő pár tánczolt az alkony és est háse-
ben hálálkodva a kiméletes egkeknek, a mely ez-
utal kivételesen nem fenyegetődzött fellegeivel.
Két zenekar működött, s pompás tűzjáték gyönyör-
ködtette a közönséget, a mely alig tudott későn
megvárni a gazdagon díszített és világított táncz-
tértil.

— A kolozsvári állami tanítóképződe
növendékeinek önképzőkőre f. 1879 évi junius 12-
én záróünnepélyt rendezett. Másorazat: 1. szakasz:
1. Éji dal. Souppé Ferenczről, női kar, éneklük a
III. oszt. növendékei. 2. Titkár jelentés, szer-
keszti és felolvassa Pichler Elli III. oszt. n. e.
i. főtákar. 3. Rondo capriccio, Mendelssohnól,
zongorázza Gyulsi Etelka II. év. n. v. 4. a. holló,
Poe Edgaról, ford. Szász K., szavalja Müller
Gizella II. év. n. v. 5. Rondo, Chopintól, zongor-
ázza Wiedorn Clotild I. év. n. v. 6. Az együgyű
paraszt, Szentjohi Szabó Lászlóól, szav. Gál Irén
II. év. n. v. 7. Szentiván-éji álom-ból, Mendels-
sohnól, zongorára alkalmazta Schmidt Gyulsi,
zongorázza Fröhlich Riza I. év. n. v. 8. Nász-kar,
Lohengrin-ből, Wagner Richardól, női kar, énekl-
li a III. osztály. II. szakasz: 1. Sajka-dal, duet-
te, Marcandantól, éneklük Pichler Elli és Gener-
sich Irén III. év. növendékek. 2. A költő hazája,
Arany Jánosól, szav. Genersich Irén III. év. n. v.
3. 1-ső ábránd népdalok felett, Abrányi Cornéliól,
zong. Fangh Antonia I. év. n. v. 4. Az első szor-
bor, Vörösmartytól, szav. Vajsz Ida III. év. n. v.
5. Romance, a „Granada” éji tanyá”-ból, női kar,
Kreutzertől, éneklük Weinberger Fanni III.
év. n. v. 6. Szép Ilonka, Vörösmartytól, szav.
Greil Erzi II. év. nov. 7. Fics-molt ábránd, Men-
delssohnól, zong. Gál Anna II. év. n. v. 8. Szó-
zat, Vörösmartytól, Egressy Bóni dallamával énekl-
li a II. és III. oszt. 9. A pályázatok eredményé-
nek hirdetése. Kezdeté d. u. 4 órákor. Kolozsvárt,
1879. junius 6-án. Az előnkészg.

— A kolozsvári nemzeti színház műso-
ra 1879. jun. hó 10-től. Kedd, 10. „Sakk a
királynak”. Szerda, 11. „A sárga csikó”. Pálmai
Ilka betegsége után először, Csütörtök, 12. „Ni-
nische”. Erdélyi Mariettával. Szombat, 14. „A
kis herceg” 1-ór Erdélyi Marival. Vasárnap, 15.
„A piros bugyellár”. Pálmai Ilkával. Hétfő, 16.
„A kis herceg” 2-ór Németh Jánossal. Szerda, 19.
„Notre-damei toronyör”. Csütörtök, 19. „A kis
herceg” Erdélyi Marival. Szombat, 21. „Methu-
salem”. Vasárnap, 22. „Peleski notarius”.

— Ertesítés az alsó-szénutczai gyermek-
kert — a járványos torokfájás megszüntével — a
városi hatóság és az ev. ref. egyház engedélye
alapján, folyó hó 16-án újból megnyitattik. Erről
az érdekelte t. szülőkhöz a kérelemmel értesíte-
nek, hogy ide szükt gyermekeiket addig is beirat-
ni és azon kezdve pontosan feljártatni sziveskedje-
nek. A szegény sorsú szülők gyermekei szegény-
ségi bizoyitványaik bemutatása mellett díjmen-
tesen vétetnek föl. Kolozsvárt, 1879. junius 10.
Darkó Otilia, az alsó-szénutczai gyermekkerti
vezérője.

— A kolozsvári rom. kath. főtanodaif-
juságának tornászati-vizsgálatja vasár-
nap d. u. tartatott meg a Torna-Vivoda nyári
helyiségében, hova a legezsebb katonai rendben
érkeztek meg. Jelen voltak a főgymnasium taná-
ri-kara, a helybeli növendékek szülői és számos
ügygyártól. A felsőbb osztályu növendékek igen
ügyesen és egybevágólag végeztek a katonai rend-
gyakorlatokat egész a század képességig, a kisebbek pe-
dig a különbféle szabadgyakorlatokat és tornajátéko-
kat. A szertornászat kisebb csapatokban végeztek,
melyek után következtek a különbféle verseny
gyakorlatok. A lovát hosszabban legmagasabban
ugrotta Láber Béla V. oszt. növendék, ki is
egy drb 1 ftos talérral lett jutalmazva; kitűnő-
tették még ezen magukat Petyán János, Schopf
István, Ferenczi Ignác és Pap János. A tá-
volugrásban Rudnyánszki László nyerte
az első díjat, Ferenczi I. a másodikát, kitűnő
még ezen Puskás József. A bakot-távolugrásban
ugrotta Láber B. és Petyán J. a jutalom
egyenlőn osztatott meg közöttük. — A ver-
senyfutásban nyert Gáman Dező I. oszt.
n. v. Mászásokból: Péter József és Nádas
Sándor egyenlőn osztotztak. A kitartó futásból
— mely egy angol mértföld volt — nyert gróf
Lázár Ádám 2. drb. ezüst huszart. A kioszt-
ott jutalmak a t. tanári kar és igazgató által let-
tek felajánlvá.

— A kolozsvári kereskedelmi és
iparkamara e hó 7-én tartott rendkívüli köz-
gyűlése az osztrák-magyar bank kolozsvári fiók
intézetéhez kinevezendő váltóbírálok kijelölésével
foglalkozott. A bank budapesti igazgatósága az
1878. XXV. az értelmében a kamarát arra hiva-
ta fel, hogy a kolozsvári fiókhoz tizenkettőre szaz-

szelst. test. E munka fogsagban iratott, ne.

